Region Stockholm

21

Yttrande över motion 2019:8 av Helene Schoultz (SD) om förbättrad samverkan mellan kommun och region för individer med psykisk ohälsa i kombination med missbruksproblem

HSN 2019-0773

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Psykiatri
Andreas Falk

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-05-29

HSN 2019-0773

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2019:8 av Helene Schoultz (SD) om förbättrad samverkan mellan kommun och region för individer med psykisk ohälsa i kombination med missbruksproblem

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2019:8 om förbättrad samverkan mellan kommun och region för individer med psykisk ohälsa i kombination med missbruksproblem. I motionen föreslår Helene Schoultz (SD) att regionstyrelsen ska uppvakta riksdagens socialutskott med krav på att tillsätta en utredning kring samverkan och ansvarsfördelning mellan regioner och kommuner gällande psykisk ohälsa och missbruksproblem.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:8 av Helene Schoultz (SD) om förbättrad samverkan mellan kommun och region för individer med psykisk ohälsa i kombination med missbruksproblem.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i psykiatriberedningen.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till regionstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbar justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Motionären föreslår att regionstyrelsen får i uppdrag att uppvakta riksdagens socialutskott med krav på att tillsätta en utredning kring samverkan och ansvarsfördelning mellan regioner och kommuner sett till psykisk ohälsa. Motionären ser ett behov av en sådan utredning eftersom det finns uppenbara brister i nuvarande system. Det leder till en fragmenterad vård och i många fall till ojämlik vård.

Överväganden
Om den statliga nivån ska uppvaktas för att tillsätta en utredning, så är det inte socialutskottet som tillsätter utredningar, utan regeringen. Så om en uppvaktning ska ske bör det vara hos Socialdepartementet och regeringen.

I Region Stockholm finns en överenskommelse om samverkan kring personer med missbruk/beroende som antagits av kommunerna i Region Stockholm. Det finns också en överenskommelse för samverkan kring vuxna med psykisk sjukdom/funktionsnedsättning.

Överenskommelserna innehåller tydliga åtaganden för Region Stockholm och kommunerna. Åtagande omfattar bland annat strukturer för samverkan, prioriterade målgrupper samt uppföljning genom struktur- och processindikatorer.

I Region Stockholm finns ett samarbetsorgan vid namn regionala samrådet för psykiatri och beroendefrågor. Det regionala samrådet har i uppdrag att följa regionens arbete i enlighet med de båda överenskommelserna. I regionala samrådet ingår chefstjänstemän från Stockholms stadsdelar och kommunerna, Region Stockholm, privata vårdgivare, kriminalvården, polisen och länsstyrelsen. Det regionala samrådet leds gemensamt av Storstockholm och hälso-och sjukvårdsförvaltningen.

Ett av de prioriterade områdena i överenskommelsen om samverkan kring personer med missbruk/beroende är personer med samsjuklighet. Personer med missbruk och beroende är en heterogen grupp med olika svåra tillstånd. Förekomsten av samtidig psykisk sjukdom och social problematik varierar.

För att de som identifierats med samsjuklighet ska få tillgång till utredning och diagnosticering är ofta motivationshöjande insatser en förutsättning.

Och utredning och diagnosticering är ofta en förutsättning för att kunna erbjuda individanpassade insatser utifrån den enskildes behov.

Huvudmännens ansvar enligt överenskommelsen är att samverka kring hela processen från identifiering via utredning och diagnosticering till stöd och vård. Det är viktigt att i ett tidigt skede komma överens om vem som gör vad och utse en samverkansansvarig för den enskilde.

Bedömningen är att de i Region Stockholm finns tydliggjort hur samverkan ska fungera genom de överenskommelser som tecknats och som alla aktörer är överens om att följa. Utmaningen är att bli bättre på uppföljning av att överenskommelserna följs. Mycket av fokus framöver bör därför vara uppföljning av överenskommelserna.

Socialutskottet i Sveriges Riksdag har nyligen ställt sig bakom en lagändring som innebär att ansvaret för beroendevården hamnar på en huvudman. Om lagändringen beslutas i Sveriges Riksdag, så kommer huvudmannaskap ligga enbart på regionen.

Ekonomiska konsekvenser
Förslag till beslut får inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslag till beslut innebär oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslag till beslut innebär oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Förslag till beslut innebär oförändrade miljökonsekvenser.

Administrativa konsekvenser
Förslag till beslut innebär inga negativa administrativa konsekvenser.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Björn Eriksson, 2019-05-29

MOTION
2019-02-12

Ankom
Region Stockholm
2019 -02- 12
Dnr RS 2019-0288

Sverigedemokraterna

2019:8

Motion av Helén Schoultz (SD) om förbättrad samverkan mellan kommun och region för individer med psykisk ohälsa i kombination med missbruksproblem

Under den senaste tiden har det uppmärksammats allvarliga fall inom Region Stockholm och även inom andra regioner/kommuner i landet avseende psykisk ohälsa och missbruksproblem. En individ med en samsjuklighet av psykisk ohälsa i kombination med ett missbruk bollas mellan å ena sidan kommunen med ansvar för missbruksproblematiken å andra sidan psykiatrin med ansvar för den psykiska ohälsan och riskerar därmed att falla mellan stolarna. Samtidigt medför det kommunala ansvaret att behandlingen och eftervården, skiljer sig beroende på var i regionen individen bor.

I avsaknad av att vården tar ett helhetsgrepp och individanpassar behandlingen riskerar patienten en förlängd sjukdomsbild och fördyrade omkostnader både för patienten, närstående och samhället. I ett flertal fall riskerar patienten att avlida till följd av utebliven adekvat behandling.

Nu senast Oskar från Vänersborg som Kalla Fakta uppmärksammade 21/1-19 eller programmet om Sanne från Stockholm som Uppdrag granskning visade 7/11-18. Två exempel som väcker frågan kring samhällets förmåga att hjälpa människor ur missbruk och motverka psykisk ohälsa.

Samverkan ska finnas mellan region och kommun, men det finns uppenbarliga brister. Olika förutsättningar i olika kommuner medför till en fragmenterad vård och i många fall en ojämlik vård. Verksamma läkare menar att detta har pågått i flera år och att de känner sig maktlösa mot systemet. De kan skicka in flera orosanmälningar till kommunen utan att det inrättas åtgärder för att lösa situationen, patienten får inte den vård den behöver.

Det krävs förändring i själva grunden när det kommer till samverkan mellan kommuner och regioner. Sjukvårdslagen säger att målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen, och att offentligt finansierad hälso- och sjukvårdsverksamhet ska vara organiserad så att den främjar kostnadseffektivitet. Det går tyvärr bara att konstatera att så inte är fallet när patienter bollas mellan region och kommun till den grad att patienter upplever att ingen vill ta ansvar för deras situation och att sjukdomsförfarandet förlängs.

Problemet är inte begränsat till Region Stockholm och dess kommuner, tvärtom är det en problematik som är utbredd över hela landet och som därmed kräver en generell översyn.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Sverigedemokraterna:

att ge regionstyrelsen i uppdrag att uppvakta riksdagens socialutskott med krav på att tillsätta en utredning kring samverkan och ansvarsfördelning mellan regioner och kommuner sett till psykisk ohälsa och missbruksproblem.

Helén Schoultz
(SD)